

Raadsvoorstel

Datum vergadering: 2 juli 2026
Agendapunt: 12
Onderwerp: Vaststellen jaarstukken 2025 Gemeente Bernheze
Portefeuillehouder: wethouder Rien Wijdeven

Heesch, 13 mei 2026

Inleiding

Na afloop van het begrotingsjaar schrijft de Gemeentewet voor dat het college verantwoording dient af te leggen aan de raad over het gevoerde bestuur, onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag. Dit is opgenomen in artikel 197 van de Gemeentewet. Met het aanbieden van deze jaarstukken voldoen wij hieraan.

BDO Audit & Assurance B.V. (Hierna te noemen: BDO) heeft de controle van de gemeentelijke jaarstukken afgerond. De goedkeurende verklaring is in de jaarrekening opgenomen in paragraaf J. Overige gegevens.

Op 17 april 2026 hebben we het verslag ontvangen met de bevindingen van de accountant. Op de bevindingen van dit verslag is op 6 mei 2026 de ambtelijke reactie besproken met BDO en de portefeuillehouder financiën. Op basis van dit gesprek en de afronding van een aantal controleonderdelen is een nieuwe versie van het accountantsverslag opgesteld door BDO. Deze is besproken in de Auditcommissie. Het definitieve accountantsverslag is bijgevoegd in de bijlage.

De rekenkamer is een belangrijk orgaan binnen de gemeente. Hun onderzoek biedt inzicht in mogelijke knelpunten van beleid en uitvoering en helpt uw raad uw taak effectiever uit te voeren. In artikel 185a van de Gemeentewet is vastgelegd dat het college jaarlijks een overzicht aan u doet toekomen van de voorstellen en aanbevelingen die door de rekenkamer aan u zijn gedaan (verder: de rapportage). De Verordening rekenkamer Bernheze 2023 schrijft voor dat deze rapportage jaarlijks voor 1 april wordt opgesteld en naar u wordt toegezonden. In afstemming met de rekenkamer heeft het college op 24 maart besloten deze rapportage in het vervolg toe te voegen aan de Jaarrekening. U heeft daarover een NTI ontvangen.

Voorstel

1. De gemeentelijke jaarstukken over 2025 vast te stellen met de daarbij horende baten, lasten en het daaruit volgend saldo.

De baten op:	€ 120.035.295,-
De lasten op:	€ 119.182.607,-
Saldo resultaat gewone dienst:	€ 852.689,-
Saldo resultaat bouwgrondexploitatie:	€ 1.216.209,-
Het voordelige resultaat op:	€ 2.068.898,-
2. Het voordelige saldo van € 2.068.898,- van de jaarstukken 2025 toe te voegen aan de reserve nog nader te bestemmen.
3. De 'Rapportage opvolging rekenkameronderzoeken' vanaf 2025 op te nemen in de jaarstukken, waarbij de rapportage als hoofdstuk achter in de jaarstukken is opgenomen.

Argumenten

1.1 De accountant is voornemens een goedkeurende verklaring af te geven over de jaarstukken 2025

De jaarstukken 2025 zijn beoordeeld door onze accountant BDO en heeft de controle daarop verricht. In afwachting van de afronding van deze controle heeft BDO aangegeven dat wij in aanmerking komen voor een goedkeurende verklaring. BDO moet onze stukken nog definitief certificeren en van een verklaring voorzien. Deze verklaring nemen wij vervolgens op in de jaarstukken in paragraaf J. Overige gegevens.

Uw raad stelde op 7 november 2024 de begroting over 2025 vast. Door het aanbieden van de gecontroleerde en gecertificeerde jaarstukken leggen wij verantwoording af over het gevoerde bestuur en hiermee wordt de planning- en control cyclus 2025 afgesloten.

Het rekeningschema van Gemeente Bernheze is opgedeeld in diverse programma's, welke weer zijn onderverdeeld in verschillende taakvelden. In de programmaverantwoording van de jaarstukken (deel 1) beschrijven wij per programma wat we hebben bereikt in het begrotingsjaar. Daarbij worden de baten en lasten per taakveld gepresenteerd. Wanneer een taakveld een financiële afwijking heeft van meer dan € 50.000 ten opzichte van de raming dan is deze toegevoegd.

Daarnaast wordt in de jaarrekening verantwoording afgelegd over de rechtmatigheid en de doelmatigheid. In de jaarstukken nemen we een rechtmatigheidsverantwoording op. Deze is te vinden op pagina 149.

In totaal is in 2025 voor € 1.936.673,- aan onrechtmatigheden geconstateerd. Hiermee blijven we onder de door uw raad vastgestelde verantwoordingsgrens. Namelijk 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves, wat in 2025 neerkomt op een verantwoordingsgrens van € 2.135.022,-. De onrechtmatigheden als gevolg van overschrijding van de lasten op programmaniveau en investeringen betreffen € 1.458.096,-. Deze overschrijding wordt veroorzaakt door de dotatie voorziening pensioenen wethouders (€ 1.059.088,-), welke door de late uitspraak van de commissie BBV op 3 december 2025 niet meer in de 2e Turap kon worden meegenomen. Ook de dotatie voorziening spaarverlof (€ 527.055,-) draagt bij aan deze overschrijding, omdat het saldo van het opgebouwde spaarverlof pas ultimo 2025 is te bepalen en daardoor te laat voor de 2e Turap. Door deze nu in de jaarrekening te rapporteren zijn deze volgens de kaders vastgesteld in de financiële verordening tijdig en daarmee acceptabel te noemen. De overige € 478.578,- betreffen onrechtmatigheden in de aanbestedingen. Alle aanbestedingsonrechtmatigheden afzonderlijk blijven onder de vastgestelde rapportagegrens van € 200.000,- in 2025.

De onrechtmatigheden in de aanbesteding betreffen 4 posten. Dit betreffen 3 doorlopende posten uit eerdere jaren waarvoor ook in 2025 lasten zijn geboekt zonder juiste aanbestedingsprocedure te hebben gevolgd. Ook is er 1 nieuwe onrechtmatigheid naar voren gekomen in 2025. Voor alle bovenstaande aanbestedingsonrechtmatigheden zijn of worden in 2026 nieuwe aanbestedingen gedaan om de onrechtmatigheden op te lossen.

1.2 Analyse jaarrekeningsaldo

De balans per 31-12-2025 wordt uitgebreid toegelicht met daarnaast het algemeen financieel beleid (met onder andere het financieel resultaat over 2025).

Uit de algemene dienst bedraagt het resultaat € 852.688,50. Uit de bouwgrondexploitatie is het resultaat € 1.216.209,77. Hiermee komt het totale resultaat op € 2.068.898,27. De analyse van het jaarrekeningsaldo is in de jaarstukken gepresenteerd vanaf pagina 187. De aard van deze afwijkingen zijn incidenteel.

Het positieve saldo is globaal het gevolg van:

- Vanaf 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers over naar het nieuwe pensioenstelsel en worden de Appa-pensioenen overgedragen aan het ABP. Voor een inschatting van de overdrachtswaarde per 1-1-2028 hebben we deelgenomen aan een landelijk onderzoek. Na bekend worden van de uitkomsten van dit onderzoek heeft de commissie BBV op 3 december 2025 de stellige uitspraak gedaan dat gemeenten bij de jaarrekening 2025 de hoogte van de voorziening ultimo 2025 gelijk moeten stellen aan de prognose op basis van het uitgevoerde onderzoek. Voor Bernheze resulterend in extra storting van € 1.059.088,- welke niet was begroot. Deze extra storting is het gevolg van een wijziging in de berekening van de hoogte van de voorziening. In december is bekend geworden dat rekening gehouden moet worden met de actuele dekkinggraad van de ABP voor bepaling van de hoogte van de voorziening. Daarnaast werden een aantal pensioenen uit de exploitatie bekostigd omdat hiervoor geen voorziening meer voor aanwezig was. Hiervoor moet nu ook worden gereserveerd in de voorziening.
- De uitkomsten van de december circulaire van 16- december 2025 resulteren in € 404.067,- hoger inkomsten dan begroot
- We hebben een vergoeding ontvangen in het kader van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) zwerfafval van € 103.144,- Deze was niet begroot.
- De kosten voor sportzaal Bernrode laten een onderschrijding van € 108.669,- zien als gevolg van lagere energielasten dan geraamd.
- Aan openbaar groen is € 150.851,- minder uitgegeven als gevolg van vertraging en doorschuiven van werkzaamheden.
- De jeugdzorg is een openeinde regeling waardoor de kosten moeilijk in te schatten zijn. In de 2e tussentijdse rapportage is wel bijgesteld, maar de kosten zijn € 400.892,- hoger dan begroot
- Vanwege vertraging in de wettelijke kader geurverordening met als gevolg lagere kosten en een voordeel in de bijdrage aan de omgevingsdienst als gevolg van de afrekening 2025 voor overige verzoektaken hebben we een per saldo een positief resultaat van € 112.574,- binnen de Milieutaak.
- Door een aantal grotere projecten (oktober-november) hebben we € 453.861,- hogere opbrengsten leges omgevingsvergunning, intaketafel, bouwactiviteiten ruimtelijk deel, etc.
- Lagere kosten voor handhaving als gevolg van minder ingehuurde advieskosten en meer opbrengsten door het opleggen van dwangsommen hebben geleid tot een positief saldo van € 183.627,-
- Specifieke uitkering Stimulering van de bouw van betaalbare woningen (Tijdelijke regeling realisatiestimulans). Op 23 maart 2026 heeft de Commissie BBV de stellige uitspraak gedaan dat de geraamde opbrengst van € 427.000 in de jaarrekening 2025 verantwoord moet worden. Door het late moment van deze uitspraak van de commissie was het niet meer mogelijk deze opbrengst eerder te rapporteren.
- Daarnaast zorgen meerdere overige afwijkingen tezamen voor een positief saldo van ongeveer € 360.000

2.1 De resultaatbestemming dient te worden vastgesteld

In onze Nota reserves en voorzieningen 2025 hebben we opgenomen dat de toevoeging van het rekeningresultaat wordt gedaan na vaststelling van de jaarstukken door uw raad. Het jaarrekeningresultaat van € 2.068.898,27 valt onder het eigen vermogen op de balans per 31-12-2025 en dient formeel nog te worden toegevoegd aan de reserve nog nader te bestemmen.

3.1 Met het toevoegen van de rapportage aan de Jaarrekening ontstaat een integraal overzicht van de behaalde resultaten en de effectiviteit van het ingezette beleid.

Om uw raad van een zo volledig mogelijk beeld te voorzien en de mogelijkheid te geven integraal positie te pakken, wordt de rapportage over de opvolging van de aanbevelingen van de rekenkamer integraal toegevoegd bij de Jaarrekening. Deze verschuiving biedt het voordeel dat de inhoudelijke opvolging van de rekenkameronderzoeken in directe samenhang met de financiële verantwoording over het afgelopen jaar kan worden gewogen.

3.2 Met het toevoegen van de rapportage opvolging rekenkameronderzoeken aan de Jaarrekening wordt niet voldaan aan de Verordening rekenkamer Bernheze 2023.

De Verordening rekenkamer Bernheze 2023 schrijft voor dat de rapportage jaarlijks voor 1 april wordt opgesteld en toegezonden aan uw raad. De nieuwe werkwijze is met de rekenkamer besproken en er is afgestemd deze technische wijziging mee te nemen bij de eerstvolgende wijziging van de Verordening rekenkamer Bernheze, waarmee de werkwijze weer past binnen de regelgeving

Vervolg

Als u voorafgaande aan de raadsvergadering technische vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om deze uiterlijk 9 juni 2026 om 12.00 uur per email (griffie@bernheze.org) bij de griffier in te dienen.

Na besluitvorming in uw raadsvergadering, worden de stukken voor 15 juli toegezonden aan de provincie.

De definitieve jaarstukken worden gepubliceerd op onze website.

Bijlage(n):

- Jaarstukken 2025
- Accountantsverslag 2025
- Matrix ambtelijke reactie op accountantsrapport
- Verslag auditcommissie
- Technische vragen en beantwoording
- Brief BDO/controleverklaring

Burgemeester en wethouders,

Martin van Vliet
secretaris

Mark de Man
burgemeester